

LEIDSCHE

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die om Maandag komt met Zaterdag Apend.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar, de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

WOENSDAG 7 MEI.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 Mei.

In den Haarlemmermeer polder zal men weldra eene predikantswoning bouwen, uit daartoe versamelde giften. Voor het oprigten van eene bedehuis voor de Hervormden aldaar, vraagt men dringend ondersteuning. Die opgewektheid gevoelt om tot de verwezenlijking van dat zoo nuttig werk iets bij te dragen, vindt daartoe, op alle gelegenheden bij Prof. Kist, of bij de Predikanten Tichler en Rutgers van der Loeff.

In eene vergadering van den Gemeenteraad te Alkmaar, op 2 dezer gehouden, is in plaats van den Heer J. Verhey, die tot Directie over de publieke werken te Amsterdam is benoemd, tot gemeente-architect en rooi-meester, bij meerderheid van stemmen, benoemd de Heer W. E. de Craak, thans opziener der gemeentewerken alhier.

Op den 30^{den} April is bij het bestuur der stad Schoonhoven ontwaagt, eene missie van Gedept. Staten der prov. Zuidholland, waarbij aan het bestuur der stad aangehouden wordt, eens som van f20,000, tot schadevergoeding van de aldaar voor eenige maanden weggebroken buiten- en Leksluis onder voormiddelen schied, dat het bestuur der stad, de benoemde aangevraagene procedure zal stellen.

Te Zuid-Schellwijk, niet verre van Halfweg, Amsterdam en Haarlem, is een bevolking aanbesteld over de ringvaart van den Haarlemmermeer polder, welke door den Heer v. Borsum voor f12,300 is aangenomen.

Het 5de Nederl. Taal- en Letterkundig Congres, zal dit jaar te Antwerpen gehouden worden, op welken den 15^{den} en 17^{den} Augustus de Commissie voor dit Congres, verzoekt, om op 1sten Junij kennis te mogen draagen van de onderwerpen welke men tot verhandeling aanstelt, willen voor dien tijd Men zich tot dien einde bij de Heeren Ed. H. Mertens en J. van Rijswijk, te Antwerpen.

Onder de nieuwste kerkelijke maatschappijen, welke er in Zuid-Afrika bestendig zijn, is de jongste jaren aangekomen onder de naam van de Kerk van de Verlossing van eenen dienaar van Alkmaar de Heer H. G. S. van der Hofstede, die eenige jaren aanstaande terugkomt uit Schotland, te Utrecht tot Doctor in de Theologie, denkt te promoveren heeft twee herenen, die de Kerk van de Verlossing in naam Colesburg in de Knap-Kolonie, in plaats van Dr. Th. Heid, thans in de Kaapstad, het andere naar Wierburg in den Oranje-Vrijstaat, in plaats van Dr. van Velden, thans te Ladysmith, mede in die kolonie.

Het dagblad *de Zuidpers* beklagt zich bitterlijk, dat noch Frankrijk, noch Oostenrijk, de twee groote Katholieke Mogendheden, een woord hebben gezegd over de aanvallen van Engeland tegen het wereldlijk gezag van den Paus, en beweert dat de Koning van Napels als onafhankelijk en onpartijdig Schied in zijne Staten geene raadgevingen heeft aan te hooren, welken ten gevolge der bevordering van vrijheid en verlichting onder zijn volk, zoo als die welke hem worden opgedrongen.

Daarentegen vindt hetzelfde blad, verder van België sprekende, het zeer eigenaardig, en zeer natuurlijk, dat het congres zich in de regeringszaken van dat land wil mengen, ter beperking van de vrijheid der drukpers aldaar. De *Indépendance*, die dit mededeelt, beweert dat *l'Union* daardoor den schijn op zich laadt van met tweelei oogschalen te wegen. Dit schijnt echter maar zoo, het blijft zich zelf gelijk. De mannen van *l'Union* willen in Italië vooral geene meerdere vrijheid hebben toegestaan, uit vrees voor de licht, dat daardoor zou worden ontloken, en zien met leede oogen, dat men in België den domper er niet wil opstaan, en welken een zoo ruig dat Oostenrijk en Frankrijk als geboezemde konen langer pantijsch, niet de meeste gedwongenheid lieten, tot al wat de diplomatie, waar die dan bezig is, kan diestendigen, tot al wat het licht, waar het schijnt, zoo mogelijk zou uitdoeven, geen wonder, dus, dat het hun innig smart, als zij ontwaaren dat hun invloed niet zelden op de staatkunde afvalt, doch zich buiten mate verheugen, wanneer zij zien, dat die het in de hand zou werken, en de meest tegen overgestelde maatregelen binnen bijeen werwen, als zij ze bezonderlijk achten, tot het groote bevoorrecht door dien nagejaagde doelen handhaving en bevordering van de slavernij des geestes, tot en de christenheit, lex ab eis non est — *laetitia nonnulla lex non est* — *ab eis nonnulla lex non est*.

GRAVENHAGE, 6 Mei.

De Kon. Raad vergadert aan Hr. M. F. L. W. de Koek, Directie van de Konink. Raad, het aannemen der onderscheidingsteekenen van de Konink. der Frederiksorde, hem door Z. M. den Koning van Oranien-Nassau geschenken.

Bij Kon. besluiten van 1 dezer zijn benoemd tot Ontvanger der registratie van de burgerlijke akten en de successieakten te Middelburg, de Heer W. J. van Sonbeek, thans Ontvanger der registratie van de geregelijke

en administratieve regten aldaar, en in diens plaats de Heer C. D. Roell, thans Ontvanger der registratie en domeinen te Oud-Beijerland; en in diens plaats de Heer A. W. van Boven, thans Ontvanger der registratie en domeinen te Lemmer, en in diens plaats de Heer Mr. J. F. d'Aumerie, surnummerair. Tot Ontvanger der registratie van de geregelijke akten te Utrecht, de Heer J. J. Hubrecht, thans Ontvanger der registratie en domeinen te Noordwijk, en in diens plaats de Heer H. H. Schotanus à Steringa Lemke, thans te Maarssen; en aldaar de Heer H. van Meurs, thans te Ommen; en aldaar de Heer J. Roldanus, thans surnummerair. Tot Ontvangers der directe belastingen en accijnsen, te Beek, c. a. (Limburg), de Heer Wemans, thans te Thora; en aldaar de Heer van Wintershoven, thans te Venray, te Zanddijk, c. a., de Heer J. J. Tomson, thans te Pijnacker, c. a.; te Heerewaarden de Heer P. E. H. Leendertz, te Apeldoorn, en te Brenkelen de Heer H. G. H. Jordens, thans te Ysselstein.

Men verneemt, dat ook Z. K. H. Prins Hendrik aan het bestuur van het 11de Landhuishoudkundig Congres eene geldelijke bijdrage van f60 heeft doen geworden tot het verstrekken van premien voor de veertoonstelling. H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen (dochter van H. K. H. Prins en Prinses Frederik), zal den 2^{den} Junij aanst. in de residentie aankomen, en aldaar tot den 13^{den} verblijven; zullende H. K. H. zich aldan naar eene Duitsche badplaats begeven.

Het bevestigt zich, dat de Minister van Marine het door hem aangeboden ontslag, heeft ingetrokken.

De geruchten, dat ook andere Ministers voornemens waren hun ontslag aan te bieden, of dit reeds gedaan hadden, zijn naar men verzekert, ongegrond. In de vorige maand is alhier in eene der Herv. kerken een dubbelal Predikanten, welke bij de benoeming van Predikant in Ned. Indië wenschen in aanmerking te komen, onderzocht, wat hunne begaafdheid voor den kansel betrof, ten overstaan van de commissie voor de zaken van de Herv. Eredienst in de Indië. Binnen korten tijd verwacht men de benoeming van 6 personen welke dan in den loop van dezen zomer naar het oord hunner bestemming moeten verrekken.

Verzitting van de Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 5 Mei. In deze zitting zijn onderscheidene der aanhangige wetsontwerpen aangenomen, waaronder die tot amortisatie van 10 miljoen, tot goedkeuring van het tractaat met Oostenrijk, en betreffende de wees- en moedboirkamers. Tegen morgen is de behandeling van alle overige ontwerpen aan de orde gesteld.

Zitting van Dingsdag 6 Mei.

In deze zitting zijn al de aanhangige wetsontwerpen met algemeene stemmen aangenomen. — De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping uitcegegaan.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Ter voldoening aan het bepaalde bij de wet van 5 Augustus 1850, is een uitreksel uit de notulen van het verhandelde in de zittingen der Tweede Kamer van den 30^{den} April en den 2^{den} Mei 1856 in de *Stati-Of* geplaatst, hoofdzakelijk van de volgende inhoud:

Volgens besluit in de zitting van 26 April jl., is de beslissing aan de orde wegens de samenstelling der commissie van onderzoek (enquête) omtrent de uitvoering van de vergunning tot landaanwinning en uitdieping van het vaarwater in het Zwolsche Diep.

De Voorzitter stelt voor om de commissie van onderzoek uit vijf leden te doen bestaan; om te bepalen, dat minstens een getal van drie leden tot het afmaken der verhooren wordt vereischt, en om den termijn, binnen welken het onderzoek zal zijn afgelopen, op 31 December 1856 vast te stellen.

Deze voorstellen worden aangenomen. Tot leden der commissie zijn benoemd de Heeren: Mr. J. J. van der Meer, Mr. J. D. Delprat, Hr. E. M. Storm van 's Gravesande, Mr. J. J. van der Meer en Mr. J. K. Baron van Goltstein.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 5 Mei.

In het Hoogerhuis is den 2^{den} dezer een afschrift medegedeeld van een overeenkomst tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk, ter aanvulling van het vredes-verdrag, houdende, na eene korte inleiding, uit de Engelsche overzetting vertaald, aldus: De hooge contraherende partijen waarborgen, gezamenlijk en afzonderlijk, de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van het Turksche rijk, uitgedrukt in het te Parijs gesloten vredes-verdrag. Zij zullen zich met de bepalingen van het evengenelde verdrag, en door de Mogendheden, welke het tegenwoordige verdrag onderteekenen, als een verdrag van vrede hangemerkt worden. Zij zullen zich met de verhandelingen verzoeken over de daardoor noodzakelijk geworden maatregelen, en zullen overvrijd onderling bepalingen maken oopens de aanwending harer land- en zee-macht.

Art. 3. Het tegenwoordige verdrag zal bekrachtigd en de ratificatiën zullen uitgewisseld worden binnen 14 dagen of eerder, zoo mogelijk.

Gedaan te Parijs, den 15^{den} April 1856.

Onder stonden de volgende namen: Clarendon, Cowley, Buol-Schauenstein, Hubner, A. Walewski, Bourqueney.

In de beide Huizen zal, volgens gebruik, voorgesteld worden, bij een adres aan H. M. de blijdschap der beide Huizen over het herstel des vredes te betuigen. Het bij de Pairs voor te stellen adres luidt aldus:

»Terwijl wij het ons ten pligt geacht zouden hebben, aan H. M. blijmoedig de ruimste ondersteuning te verleenen in geval het ongelukkig noodzakelijk bevonden ware den oorlog voort te zetten, hebben wij met vreugde en genoeg vernomen dat H. M. in staat gesteld is geworden om den vrede te herstellen op voorwaarden die zoo eervol voor de kroon zijn en de groote bedoelingen, waarmede de oorlog ondernomen werd, zoo geheel verwezenlijken.

»Het verblijdt ons dat, terwijl die bondgenootschappen, welke zoo veel tot de krachtige en gelukkige doorzetting des oorlogs hebben bijgedragen, even dienstig voor het verwerven van een duurzamen vrede geweest zijn; Staten, welke geen werkdadig aandeel aan den oorlog genomen hadden, zich aan de oorlog gevoerd hebbende Mogendheden aangesloten hebben, om door hunne toetreding en bekrachtiging nog te meer vastheid bij te zetten aan de schikkingen die bestemd zijn om Europa's rust in het vervolg van tijd voor storing te behoeden.

»Het verheugt ons dat, in weerwil der groote inspanningen, welke de afgelopen oorlog noodzakelijk gemaakt heeft, de hulpbronnen van dit rijk ongedeerd gebleven zijn.

»Wij hopen dat de nu gesloten vrede onder Gods zegen langen tijd voortga zijne zegeningen over Europa nit te storten, en dat goede verstandhouding tusschen de Regeringen, vriendschappelijk verkeer tusschen de natien bestendig den voortgang der beschaving bevorderen en het welzijn en geluk des menschedoms verzekeren mogen.

— De Times zegt omtrent hetgeen in het Congres van 8 April door den Franschen Minister van Buitenl. Zaken betrekkelijk de Belgische dagbladders gezegd is. »De Belgische nieuwspapieren (zegt de Times) behelzen leeringen die buitenlandse Regeringen, inzonderheid de Franse, niet aanstaan; en hetgeen in België onder de bescherming eener vrije staatsregeling wordt gedrukt, wordt door den Graaf Walewski schier als eene reden van oorlog beschouwd. De oorlog is geëindigd; maar hij noodigt ons uit tot een nieuwen kruistogt om op het vaste land van Europa alle overblijfselen van persoonlijke en politieke vrijheid te verdeelen; hij wil dat wij de vereeniging der Monarchen aangrijpen als eene gelegenheid om de vrijheden en regten der volken te besnoeien.

»Wanneer zal men dan toch begrijpen dat geweld met geweld, maar redenering met redenering te keer gegaan moet worden? Eene Regering welke op de publieke opinie steunt, behoeft zulke dwangmaatregelen niet om zich staande te houden; eene op geweld gegronde Regering behoorde zich zoo spoedig mogelijk vrij te maken van de hatelijke noodzakelijkheid om eene gewelddadige handelwijze met gewelddadige middelen vol te houden.

»Wij hebben eenen kruistogt tegen eene gewelddadige en heerschzuchtige Mogendheid ten einde gebracht; zullen wij nu een anderen beginnen tegen menschen wier misdrijf is, dat hunne vrijheid te groot is voor de rust hunner naburen, en dat zij te veel eerbied voor de wet hebben om die vrijheid willigeuwig te laten besnoeien?

FRANKRIJK.

PARIS, 4 Mei.

De Koning van Wurtemberg is gisteren alhier aangekomen, om er in eenige dagen door te brengen. Z. M. is, gelijk men weet, met de familie van den Keizer verzwagerd.

— De voorstel, om aan den Keizer het recht te geven aan hooge ambtenaren of hunne weduwen eigenmachtig pensioen te verleenen, vindt bij het Wetgevend Ligchaam nog al tegenkanting. Het zal intusschen wel niet noodig zijn te zeggen, dat het ontwerp ten slotte door de meerderheid zal worden aangenomen.

Naar men vernemen zal de Graaf de Morny Frankrijk niet uitsluitend voor de krooning te Petersburg vertegenwoordigen; hij zou zoo al niet als bijkomend gezant, en gedurende langen tijd blijven. Men heeft gezegd, dat voor den Graaf 300,000 fr. beschikbaar waren gesteld. Die som zal echter veel hooger zijn, en schijnt men alles te willen doen, om aan dat gezantschap luister bij te zetten. Behalve de ruiters door den Graaf zelve besteld, schijnt de Keizer nog een zoon te willen geven voor hem beschikbaar te stellen, ten einde die bij de plechtigheid te bezigen. — Een dagblad zegt, dat de Graaf met den titel van *Prins van het Keizerrijk* zou vertrekken. Zoo veel is zeker, dat een ontwerp namens de adellijke titels wordt voorbereid.

— Tot uitlegging van art. 22 van het Senatus-Consult van 12 Dec. 1852, betreffende de civiele lijst en de dotatie der kroon, is een nieuw Senatus-Consult den 17^{den} April j. door den Senaat vastgesteld en den 23^{den} daaropvolgende door den Keizer bekrachtigd. Bij het eenige artikel wordt de bevoegdheid van den Administrateur der dotatie van de kroon zeer uitgebreid.

— De Minister van Eeredienst heeft de Afgeheiden gemeenten van het Protestantse kerkgenootschap in het departement van de Opper-Vienne doen weten, dat hare godsdienstoefeningen niet langer belemmerd maar weder op denzelfden voet als voor het besluit van 25 Maart 1852, toegelaten zullen worden. Dat besluit had de vergunning van den departements-prefect tot een verhoor van de godsdienstige bijeenkomsten gemaakt.

— Het instituut en de schoone kunsten hebben een smartelijk verlies geleden, na het plotseling overlijden van den componist Adolphe Adam. Gisteren nog in de opera werd hij door een plotselinge beroerte overvallen, en heden morgen dood in zijn bed gevonden.

— Tweede gedeelte of vervolg en slot van het vredetractaat, waarvan het eerste gedeelte in het vorig nummer is medegedeeld.

Art. 19. Ten einde de uitvoering der verordeningen te verzekeren, welke met gemeen overleg zullen zijn vastgesteld, naar de beginselen, hierboven aangewezen, zal elk der partijen het regt hebben, ten alle tijde twee ligte vaartuigen aan de monden van den Donau post te doen houden.

Art. 20. In ruiling der steden, havens en het grondgebied, in art. 4 van het tegenwoordig tractaat opgesomd, en ten einde de vrijheid der vaart op den Donau beter te verzekeren, stemt Z. M. de Keizer aller Russen toe in de wijziging zijner grenzen in Bessarabië. — De nieuwe grens zal aanvangen bij de Zwarte zee op eene el ten oosten van het meer Boerna-Sola, lijnrecht loopen naar den weg van Akerman, dien weg volgen tot het dal van Trajanus, ten zuiden langs Belgrado, de rivier volgen van Yalpoek tot de hoogte van Saratsika, en eindigen te Katamori aan de Pruth. Opwaarts van dit punt, zal de oude grens tusschen de beide Rijken geene wijziging ondergaan. — De afgevaardigden der Mogendheden zullen den loop dezer nieuwe grens in de bijzonderheden regelen.

Art. 21. Het grondgebied, door Rusland afgestaan, zal bij het Vorstendom Moldavië, onder het leenheerschap der Verhevene Porte, worden gevoegd. — De bewoners van dat gebied zullen de regten en voorregten, aan de Vorstendommen verzekerd, genieten, en gedurende den tijd van drie jaren zal het hun geoorloofd zijn, hunne woonplaats elders over te brengen en vrijelijk over hunne eigendommen te beschikken.

Art. 22. De Vorstendommen Wallachye en Moldavië zullen, onder het leenheerschap der Verhevene Porte en onder den waarborg der Mogendheden, dezelfde voorregten en vrijdommen, welke zij thans bezitten, blijven genieten. Geene uitsluitende bescherming over hen zal door eene der waarborgende Mogendheden worden uitgeoefend. Er zal geenerlei bijzonder regt van inmenging in hunne inwendige aangelegenheden bestaan.

Art. 23. De Verhevene Porte verbindt zich, aan gezegde Vorstendommen een onafhankelijk en nationaal bestuur te laten behouden, evenzeer als volle vrijheid van godsdienst, wetgeving, koophandel en scheepvaart. — De wetten en bepalingen, thans van kracht, zullen hierzich worden. Ten einde volledige eenstemmigheid omtrent deze herziening te doen plaats hebben, zal zich eene bijzondere commissie, omtrent welke zamenstelling Partijen zich zullen verstaan, onverwijld te Bucharest vereenigen, met een commissaris der Verhevene Porte. — Deze commissie zal ten taak hebben, een onderzoek te doen naar den tegenwoordigen staat der Vorstendommen en nieuwe grondslagen hunner aanstaande organisatie voor te stellen.

Art. 24. Z. M. de Sultan belooft, onmiddellijk, in elk der beide provincies, een Divan *ad hoc* bijeen te roepen, op zoodanige wijze zamengesteld, dat die kan beschouwd worden als op de meest nauwgezette wijze de belangen van alle klassen der maatschappij te vertegenwoordigen. Deze Divans zullen geroepen worden, om de wenschen der bevolkingen, betrekkelijk de bepaalde organisatie der Vorstendommen, uit te drukken. — Eene instelling van het congres zal de betrekkingen der commissie met deze Divans regelen.

Art. 25. De meening, door de beide Divans uitgedrukt, in overweging nemende, zal de commissie den uitslag van haren eigen arbeid onverwijld aan den tegenwoordigen zetel der conferentie overleggen. — De eindschikking met de leenheerschappelijke Mogendheid zal nader geregeld worden door een te Parijs tusschen de hooge Partijen gesloten overeenkomst, en een *Katti-cheriff*, overeenkomstig de bepalingen van deze zal bepaaldelijk de organisatie der provincies vaststellen, welke voortaan onder den vereenigden waarborg van al de onderteeknende Mogendheden geplaatst zijn.

Art. 26. Er is overeengekomen, dat er in de Vorstendommen eene nationale gewapende magt zal zijn, met het doel, om de veiligheid binnen 's lands te handhaven en die der grenzen te verzekeren. Er zal geene hindernis mogen in den weg gelegd worden aan de buitengewone verdedigingsmaatregelen, welke zij in overeenstemming met de Verhevene Porte, geroepen zouden zijn te nemen, ten einde elken vreemden aanval af te weren.

Art. 27. Indien de inwendige rust der Vorstendommen bedreigd werd, of gevaar liep, zal de Verhevene Porte zich niet de andere Mogendheden verstaan, omtrent de te nemen maatregelen, tot handhaving of herstel der wetlige orde. Geene gewapende tusschenkomst kan zonder voorafgaande overeenstemming met die Mogendheden plaats hebben.

Art. 28. Het Vorstendom Servie zal onderhoorig blijven aan de Verhevene Porte, overeenkomstig de Keizerlijke *ukats*, waarbij zijne regten en vrijdommen worden geregeld, en welke voortaan onder den vereenigden waarborg der Mogendheden worden gesteld. — Geestl. Vorstendom zal dien ten gevolge zijn onafhankelijk en nationaal bestuur behouden, evenzeer als de volkomen vrijheid van godsdienst, wetgeving, koophandel en scheepvaart. — Het congres der Verhevene Porte om grenzen te leggen, zoodanig als dit door de vroegere verdringen is bepaald, blijft gehandhaafd. Geene gewapende tusschenkomst kan in Servie plaats hebben, zonder voorafgaande toestemming der Mogendheden.

Art. 29. Z. M. de Keizer aller Russen en Z. M. de Sultan behouden ongeschonden hunne bezittingen in Azië, zoodanig als die vóór de uitbarsting van den oorlog bestonden. — Ten einde elken plaatselijke moeilijkheid te voorkomen, zal de grenslijn worden gemarkeerd, en, zoo noodig geregeld, zonder dat daartuit enig nadeel van grondgebied voor eene der beide partijen zal kunnen ontstaan. — Te dien einde zal, onmiddellijk na het herstel der diplomatische betrekkingen tusschen het Hof van Rusland en de Verhevene Porte, eene gemengde Commissie, zamengesteld uit twee Russische Commissarissen, twee Turksche, een Franschen en een Engelschen derwaarts gezonden worden. Haar arbeid zal binnen den tijd van acht maanden moeten zijn afgelopen, te rekenen van den dag der uitwisseling van de ratificatiën van het tegenwoordig tractaat.

Art. 30. Het grondgebied, gedurende den oorlog bezet door de troepen van H. M. den Keizer der Franschen, den Keizer van Oostenrijk, de

geengewoonten, zonder die eenen naders stempeling te doen ondergaan, jaarlijks door den IJker moeten worden nagalen en onderzocht.

10. How many times have you been married?